

## OBJECTIUS DIDÀCTICS

En acabar aquest curs, l'alumnat hauria de ser capaç d'assolir els objectius didàctics proposats a continuació:

1. Concebre la Terra com un sistema global i ser capaç d'establir les relacions existents entre la dimensió local i la globalitat dels fenòmens geogràfics.
2. Conèixer la distribució heterogènia dels principals recursos naturals, els seus usos i la seva desigual disponibilitat per part de les societats en el món actual.
3. Identificar les causes dels principals tipus de riscos naturals i humans i la possibilitat d'establir mesures de prevenció.
4. Adoptar unes pautes de conducta personal respectuoses amb l'entorn i afavoridores del reequilibri ambiental.
5. Utilitzar documents cartogràfics i fotografies com a recursos per a l'obtenció de dades geogràfiques significatives.
6. Interpretar els paisatges com a resultat de les interaccions existents entre les activitats productives humanes i les característiques del medi natural.
7. Descriure l'impacte dels principals tipus d'activitats productives en el territori i en el medi ambient.
8. Explicar el concepte de sostenibilitat ambiental i la necessitat d'incorporar els seus principis a les activitats productives i de consum.
9. Calcular i interpretar els principals indicadors de l'estructura i la dinàmica de les poblacions.
10. Establir les relacions existents entre les característiques demogràfiques de les poblacions, els seus trets socioeconòmics i la seva cultura.
11. Identificar els enunciats de les principals polítiques demogràfiques i ser capaç de reflexionar sobre els seus arguments.
12. Adoptar uns valors solidaris i un compromís personal amb la societat que propiciïn una major igualtat en les societats.
13. Explicar els efectes de la urbanització en el món actual.
14. Diferenciar els diversos tipus de regions urbanes existents.
15. Descriure les zones funcionalment diferenciades d'una regió urbana.
16. Identificar els diferents agents que intervenen en la producció d'espai urbà.
17. Analitzar els principals desequilibris socials i ambientals generats a les ciutats.

18. Analitzar els efectes de la globalització i la interdependència econòmiques.
19. Descriure els principals fluxos de mercaderies a escala mundial.
20. Analitzar les conseqüències del deute extern dels països del Tercer Món.
21. Utilitzar la tecnologia de la informació per obtenir dades d'interès geogràfic.
22. Llegir, interpretar i comparar documents cartogràfics.
23. Analitzar els efectes territorials de la desigual distribució de les activitats econòmiques.
24. Analitzar els efectes dels límits fronterers sobre el territori i la seva relació amb diferents tipus de conflictes.
25. Descriure els criteris de divisió territorial més utilitzats.
26. Utilitzar i interpretar els diferents indicadors socioeconòmics.
27. Analitzar els efectes territorials i socials del desigual repartiment de la riquesa a escala mundial.
28. Valorar la importància de les dones com a força de treball i factor de progrés.
29. Explicar el paper de la subjectivitat en la confecció i l'anàlisi dels indicadors socioeconòmics.
30. Descriure la configuració territorial de Catalunya.
31. Definir els principals paràmetres de l'estructura i la dinàmica de la població i del poblament de Catalunya.
32. Descriure l'organització politicoterritorial de Catalunya.
33. Explicar les principals característiques dels sectors econòmics de Catalunya.
34. Identificar els principals problemes associats a la gestió dels recursos bàsics.
35. Apreciar el valor patrimonial dels paisatges de Catalunya.
36. Descriure les característiques mediambientals de la península Ibèrica a partir de la seva situació geogràfica a l'hemisferi nord.
37. Distingir els diversos tipus de paisatges d'Espanya.
38. Analitzar la dinàmica i l'estructura demogràfica de la població de l'Estat espanyol i la influència que hi tenen les migracions.
39. Situar Espanya en el conjunt dels estats del món pel que fa a les seves característiques econòmiques.
40. Descriure l'organització politicoterritorial d'Espanya.
41. Analitzar la dinàmica del desenvolupament regional de l'Estat espanyol i establir els principals contrastos regionals en el desenvolupament socioeconòmic.

42. Descriure el procés de formació i organització de la Unió Europea.
43. Definir el concepte de regió europea i conèixer els trets més rellevants de la política regional europea.
44. Caracteritzar l'espai econòmic i social català dins la Unió Europea.
45. Desenvolupar el sentiment de pertànyer a la Unió Europea i la solidaritat envers totes les seves regions.

## **Procediments**

- Recerca sistemàtica d'informació geogràfica sobre el medi natural en textos científics i articles de premsa.
- Lectura, interrelació de variables i càlculs a partir de dades estadístiques relatives a variables ambientals.
- Expressió escrita de resultats i conclusions sobre lectures, treballs i recerques sobre el medi natural.
- Interrelació de diverses variables en l'anàlisi de les catàstrofes naturals.
- Lectura de plànols i mapes sobre variables mediambientals.
- Elaboració de mapes temàtics sobre variables mediambientals.
- Anàlisi de fotografies de paisatges naturals i humanitzats.
- Lectura, anàlisi i comparació de documents gràfics (fotografies, gravats i elements iconogràfics).
- Anàlisi i prospectiva de paisatges a partir de l'observació de fotografies i del treball de camp.
- Interrelació de diverses variables en l'anàlisi geogràfica dels paisatges.
- Deducció de les relacions que s'estableixen entre les diverses variables geogràfiques perceptibles en un paisatge.
- Comparació de mapes i de fotografies aèries d'un mateix paisatge.
- Recerca sistemàtica d'informació geogràfica en textos científics i articles de premsa.
- Recerca sistemàtica d'informació sobre qüestions demogràfiques en documents científics, literaris i periodístics.
- Consulta de dades demogràfiques procedents d'anuaris, censos, bases de dades o premsa periòdica.

- Càlcul d'índexs demogràfics a partir de sèries de dades estadístiques.
- Comparació de dades estadístiques procedents de diverses fonts (elaboració pròpia, mitjans de comunicació, institucions, bibliografia).
- Expressió cartogràfica de resultats i conclusions mitjançant l'elaboració de mapes.
- Expressió gràfica de resultats i càlculs demogràfics: elaboració de piràmides d'edats.
- Utilització de programari informàtic per a l'obtenció de càlculs demogràfics i per a l'expressió gràfica dels resultats.
- Formulació de propostes d'intervenció per tal d'incidir en la millora de problemes relacionats amb la població.
- Aportació personal en els debats sobre qüestions de població dels resultats i les conclusions a partir de les pròpies recerques o del treball en grup.
- Lectura de documents científics de caràcter geogràfic.
- Lectura i comparació de mapes d'àrees urbanes.
- Aplicació de models teòrics en l'anàlisi i la interpretació dels sistemes urbans.
- Comparació de dades geogràfiques presentades amb mitjans gràfics.
- Lectura de documents literaris de caràcter geogràfic.
- Elaboració d'un informe escrit a partir d'un conjunt de mapes i documents escrits.
- Elaboració de gràfiques a partir de dades estadístiques.
- Expressió escrita de conclusions mitjançant l'elaboració d'un informe.
- Expressió oral en debats.
- Planificació de sortides de treball de camp.
- Utilització de bases de dades informàtiques.
- Lectura de documents periodístics de caràcter geogràfic.
- Expressió escrita de conclusions a partir de dades estadístiques.
- Expressió gràfica de conclusions mitjançant l'elaboració de mapes.
- Elaboració de diagrames de sectors circulars, gràfics lineals i gràfics de barres amb mitjans informàtics.
- Utilització i interpretació de les dades que faciliten els indicadors socioeconòmics.
- Formulació de propostes d'intervenció per millorar l'elaboració d'indicadors socioeconòmics fiables.

- Expressió cartogràfica dels resultats d'un treball.
- Elaboració de gràfiques de dispersió.
- Càlcul de valors estadístics a partir d'una sèrie de dades.
- Lectura i comparació de valors estadístics a partir de gràfics.

## *AVALUACIÓ SUMATIVA*

L'avaluació sumativa permet valorar tot el procés d'ensenyament-aprenentatge seguit per l'alumnat i prendre les decisions adequades per continuar la formació de cada alumne o alumna atenent les seves característiques específiques.

En la llista que ve a continuació us suggerim les activitats del llibre de l'alumne que creiem més significatives amb l'objectiu de fer una avaluació sumativa. Cal tenir present, a més a més, que al final de cada unitat didàctica del llibre de text hi ha una activitat de síntesi que engloba diferents tipus de continguts –conceptuals, procedimentals i actitudinals–, que cal tenir en compte a l'hora d'analitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge seguit per cada alumne o alumna.

### ► Unitat didàctica 1

#### ***Objectiu didàctic número 1***

Concebre la Terra com un sistema global i ser capaç d'establir les relacions existents entre la dimensió local i la globalitat dels fenòmens geogràfics.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 2, 4, 5.

Activitats finals: 10, 11, 12.

#### ***Objectiu didàctic número 2***

Conèixer la distribució heterogènia dels principals recursos naturals, els seus usos i la seva desigual disponibilitat per part de les societats en el món actual.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 6, 21.

Activitats finals: 1, 2, 3.

### **Objectiu didàctic número 3**

Identificar els principals tipus de riscos naturals i humans, i la possibilitat d'establir mesures de prevenció.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 23, 24.

Activitats finals: 17, 18, 19, 20.

### **Objectiu didàctic número 4**

Adoptar unes pautes de conducta personal respectuoses amb l'entorn i afavoridores del reequilibri ambiental.

*Activitats d'avaluació*

Exercicis de síntesi: 8.

## **► Unitat didàctica 2**

### **Objectiu didàctic número 5**

Utilitzar documents cartogràfics i fotografies com a recursos per a l'obtenció de dades geogràfiques significatives.

*Activitats d'avaluació*

Activitats sobre els mapes i sobre les fotografies de la unitat didàctica 2.

### **Objectiu didàctic número 6**

Interpretar els paisatges com a resultat de les interaccions existents entre les activitats productives humanes i les característiques del medi natural.

*Activitats d'avaluació*

Exercicis de síntesi: 1, 2, 3, 4, 5, 6.

### **Objectiu didàctic número 7**

Descriure l'impacte dels principals tipus d'activitats productives en el territori i en el medi ambient.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 11, 12, 13, 15, 16, 19.

Activitats finals: 8, 9.

### **Objectiu didàctic número 8**

Explicar el concepte de sostenibilitat ambiental i la necessitat d'incorporar els seus principis a les activitats productives i de consum.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 24, 25.

Activitats finals: 11.

### **► Unitat didàctica 3**

### **Objectiu didàctic número 9**

Calcular i interpretar els principals indicadors de l'estructura i la dinàmica de les poblacions.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 6, 8, 10.

Activitats finals: 4, 5, 8

### **Objectiu didàctic número 10**

Establir les relacions existents entre les característiques demogràfiques de les poblacions, els seus trets socioeconòmics i la seva cultura.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 13, 14.

Activitats finals: 10, 11.

### **Objectiu didàctic número 11**

Identificar els enunciats de les principals polítiques demogràfiques i ser capaç de reflexionar sobre els seus arguments.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 15, 16, 18, 28.

Activitats finals: 13, 18, 19.

### **Objectiu didàctic número 12**

Adoptar uns valors solidaris i un compromís personal amb la societat que propiciïn una major igualtat en les societats.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 22, 23.

Activitats finals: 21.

## ► Unitat didàctica 4

### **Objectiu didàctic número 13**

Explicar els efectes de la urbanització en el món actual.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 1, 2.

Activitats finals: 1.

### **Objectiu didàctic número 14**

Diferenciar els diversos tipus de regions urbanes existents.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 1, 2.

### **Objectiu didàctic número 15**

Descriure les zones funcionalment diferenciades d'una regió urbana.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 9, 10, 11.

Activitats finals: 6.

### **Objectiu didàctic número 16**

Identificar els diferents agents que intervenen en la producció d'espai urbà.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 17.

### **Objectiu didàctic número 17**

Analitzar els principals desequilibris socials i ambientals generats a les ciutats.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28.

Activitats finals: 14, 15, 16, 17, 18.

## ► Unitat didàctica 5

### **Objectiu didàctic número 18**



Analitzar els efectes de la globalització i la interdependència econòmiques.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 3, 6, 7, 12.

Activitats finals: 2, 7.

### **Objectiu didàctic número 19**

Descriure els principals fluxos de mercaderies a escala mundial.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 13, 14, 15.

Activitats finals: 9.

### **Objectiu didàctic número 20**

Analitzar les conseqüències del deute extern dels països del Tercer Món.

*Activitats d'avaluació*

Activitat numerades: 24.

Activitats finals: 17.

### **Objectiu didàctic número 21**

Utilitzar la tecnologia de la informació per obtenir dades d'interès geogràfic.

*Activitats d'avaluació*

Activitats finals: 5, 16.

### **Objectiu didàctic número 22**

Llegir, interpretar i comparar documents cartogràfics.

*Activitats d'avaluació*

Activitats de les pàgines 167, 169, 170.

### **Objectiu didàctic número 23**

Analitzar els efectes territorials de la desigual distribució de les activitats econòmiques.

*Activitats d'avaluació*

Activitats finals: 19.

## ► Unitat didàctica 6

### **Objectiu didàctic número 24**

Analitzar els efectes dels límits fronterers sobre el territori i la seva relació amb diferents tipus de conflictes.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 7, 8, 12, 13.  
Activitats finals: 4, 8.

### **Objectiu didàctic número 25**

Descriure els criteris de divisió territorial més utilitzats.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 16.  
Activitats finals: 10.

### **Objectiu didàctic número 26**

Utilitzar i interpretar els diferents indicadors socioeconòmics.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 20, 21, 24.  
Activitats finals: 11.

### **Objectiu didàctic número 27**

Analitzar els efectes territorials i socials del desigual repartiment de la riquesa a escala mundial.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 29, 30, 31.  
Activitats finals: 15, 17.

### **Objectiu didàctic número 28**

Valorar la importància de les dones com a força de treball i factor de progrés.

#### *Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 33, 34.  
Activitats finals: 20.

### **Objectiu didàctic número 29**

Explicar el paper de la subjectivitat en la confecció i l'anàlisi dels indicadors socioeconòmics.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 22.

Activitats finals: 13.

### ► **Unitat didàctica 7**

### **Objectiu didàctic número 30**

Descriure la configuració territorial de Catalunya.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 4, 5, 6

Activitats finals: 2.

### **Objectiu didàctic número 31**

Definir els principals paràmetres de l'estructura i de la dinàmica de la població i del poblament de Catalunya.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 14, 15.

Activitats finals: 6, 10.

### **Objectiu didàctic número 32**

Descriure l'organització politicoterritorial de Catalunya.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 21, 22.

### **Objectiu didàctic número 33**

Explicar les principals característiques dels sectors econòmics de Catalunya.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 23, 26, 27, 30, 33.

Activitats finals: 13, 15, 17.

### **Objectiu didàctic número 34**

Identificar els principals problemes associats a la gestió dels recursos bàsics.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 35, 37.

Activitats finals: 18.

### **Objectiu didàctic número 35**

Apreciar el valor patrimonial dels paisatges de Catalunya.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 39, 40.

Activitats finals: 18.

## **► Unitat didàctica 8**

### **Objectiu didàctic número 36**

Descriure les característiques mediambientals de la península Ibèrica a partir de la seva situació geogràfica a l'hemisferi nord.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 2.

Activitats finals: 2.

### **Objectiu didàctic número 37**

Distingir els diversos tipus de paisatges d'Espanya.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 10.

### **Objectiu didàctic número 38**

Analitzar la dinàmica i l'estructura demogràfica de la població de l'Estat espanyol i la influència que hi tenen les migracions.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 11, 12, 13, 14.

Activitats finals: 7, 8.

### **Objectiu didàctic número 39**

Situar Espanya en el conjunt dels estats del món pel que fa a les seves característiques econòmiques.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 20, 23, 25.

Activitats finals: 10, 11, 12, 18.

### **Objectiu didàctic número 40**

Descriure l'organització politicoterritorial d'Espanya.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 27, 29, 31.

Activitats finals: 19.

### **Objectiu didàctic número 41**

Analitzar la dinàmica del desenvolupament regional de l'Estat espanyol i establir els principals contrastos regionals en el desenvolupament socioeconòmic.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 33, 34.

Activitats finals: 22.

## **► Unitat didàctica 9**

### **Objectiu didàctic número 42**

Descriure el procés de formació i organització de la Unió Europea.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 1, 2.

Activitats finals: 3.

### **Objectiu didàctic número 43**

Definir el concepte de regió europea i conèixer els trets més rellevants de la política regional europea.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 11, 23.

Activitats finals: 11.

### ***Objectiu didàctic número 44***

Caracteritzar l'espai econòmic i social català dins la Unió Europea.

*Activitats d'avaluació*

Activitats numerades: 17, 18.

Activitats finals: 9.

### ***Objectiu didàctic número 45***

Desenvolupar el sentiment de pertànyer a la Unió Europea i la solidaritat envers totes les seves regions.

*Activitats d'avaluació*

Activitats finals: 1, 15.